

LearnGreenlandic/ Langgard Consulting - Årsrapport 2023



Danske Bank
IBAN
SWIFT/ BIC

3409 12522134
DK2030000012522134
DABADKKK

Kort historik

Lær grønlandsk med Per Langgård/ Learn Greenlandic with Per Langgård er et lærebogsmateriale til grønlandskundervisning på begyndertrinnet og mellemniveauet, som blev udviklet på privat initiativ og med egen finansiering af undertegnede over en periode i 2010-2011. Det er ca. lige så omfattende som det hidtil største lærebogssystem (Keld Thor Pedersen. *Grønlandsk for begyndere I og II*. 1976-77), men udviklet med sprogteknologisk støtte og i den gældende retskrivning.

I de første år blev systemet forhandlet via en "Aputoimini (sekundær registrering)" registreret 14.6.2011 under *Oksevejens Gæstgiveri A/S*, FIN-21490 Marttila, men i 2013 flyttede firmaet til Nuuk under registreringen GER-35216200 og aktiviteterne blev udvidet til også at omfatte kursusundervisning, oversættelsesservice og taleteknologisk konsulentvirksomhed.

Den 1.1.2018 flyttede LearnGreenlandic/Langgard Consulting til det aktuelle hjemsted og CVR-registrering i Odense, og sprogskolen i Nuuk blev overdraget til en nyetableret grønlandsk virksomhed, *LearnGreenlandic, GREENLAND*, som trods navnesammenfaldet er helt uafhængig af *LearnGreenlandic/Langgard Consulting*.

Med Folketingets driftstilskud til frikøb af alle kommercielle og intellektuelle rettigheder for såvel forfatteren som andre interessenter og kompensation for tabt indtægt ved fremtidig salg til såvel forfatter som andre interessenter er salget nu lukket og udgør fra 2022 og årene fremover 0 kroner.

Lageret af DVD-er er destrueret og materialet iflg. aftale med Folketinget gjort frit tilgængeligt online via en up-front afregnet hosting på LearnGreenlandic.com i foreløbig 5 år. Hvad der derefter skal ske er pt. uafklaret, men efter en kontakt til Grønlands Selvstyre påregnes det, at Selvstyret efter de 5 år overtager hostingen. LearnGreenlandic/Langgard Consulting har dog hensat midler til at forlænge den nuværende aftale i yderligere 5 år, hvis Selvstyre-finansieringen til den tid skulle vise sig ikke at kunne opnås.

Oversættelser

LearnGreenlandic/Langgard Consulting blev for nogle år siden forespurgt, om vi kunne påtage os at oversætte store miljøvurderinger (VVM-er) til grønlandsk. Sådanne meget store opgaver har det nemlig vist sig vanskeligt for free-lance

LearnGreenlandic/ Langgard Consulting

Kanalvej 110, 5000 Odense
CVR 3914 6770, hjemsted Odense

mail@learngreenlandic.com

Tel. +45 8870 7839
GSM +45 2065 5179

tolkene at levere i passende kvalitet og hastighed. Vi har derfor over et par år investeret ressourcer i opbygning af en oversættelseshukommelse for netop den type opgaver, som efter et par år så småt begynder at være en reel ressource. Med afmatningen også i mine- og anlægsindustri efter coronatiden var oversættelsesaktiviteterne begrænsede, men aktiviteten er igen kraftigt øgende. Omsætningen i 2023 blev på 266.550 kroner, hvilket er betydeligt over alle tidligere år.

Øvrige aktiviteter

Taleteknologi

LearnGreenlandic/Langgard Consulting indgår som den grønlandsksproglige sagkundskab i den task-force af akustikere, fonetikere og dataloger, der har udviklet den grønlandske talesyntese og som står i venteposition til at indgå i arbejdet med at nyudvikle grønlandsk talegenkendelse. Det er dog heller ikke i 2023 lykkedes at finde de betydelige midler (X = 5-10 mio.), som vil være nødvendige for at etablere projektet.

Beredskabet opretholdes alligevel, for det vurderes, at forståelsen for nødvendigheden af grønlandsk talegenkendelse til mange formål øges både folkeligt og politisk i Grønland og at udviklingsarbejdet derfor vil blive etableret inden for en kortere tid især fordi Selvstyret har nedsat arbejdsgrupper om dysleksi både med henblik på bedre identificering af personer med dysleksi og med henblik på udvikling af kompenserende teknologi til de personer, der har behov for sådan støtte.

Revision af de eksisterende moduler af lærebogssystemet

Arbejdet har været i fuld gang i 2023 og vil blive videreført i årene fremover. De nye algoritmer og grundlæggende ressourcer (corpora mv.), der blev etableret i 2022, er i 2023 blevet implementeret som en lang række nye øvelser og referencer i form af hyperlinks til forklaringer på terminologi og systematiske lister med forklarede tag-navne.

Forventningen om, at de nu publicerede programmer på mange måder ville blive paradigmeskiftende og egentlige *game changers* i grønlandskundervisningen blev i 2023 afprøvet i praksis med et pilot-projekt, hvor en mindre gruppe blev undervist online et par måneder. Pilot-projektet var vellykket, idet eleverne tydeligvis blev løftet mere end vistnok nogensinde før, men samtidig afdækkede nogle yderligere behov for data og hjælpemidler, som målsætningen om et totalt selvforklarende system stiller krav om.

De fleste af de nye behov, som pilot-projektet afdækkede er nu udviklet og implementeret og et betydeligt større og meget ambitiøst forsøgskursus med en mere varieret elevsammensætning er etableret til afvikling i 2024/25¹.

Forsøgskurset er gratis for alle deltagere.

Udvikling af et helt nyt modul III til lærebogssystemet og tilvejebringelse af en helt ny grønlandsk syntaks

LearnGreenlandic/Langgard Consulting har modtaget et driftstilskud (DIVT.2023-00002) fra Folketinget som delfinansiering af det meget store, nye

1 Kurset blev overtegnet samme dag, det blev offentliggjort på vores hjemmeside og mange henvendelser har desværre måttet afvises. Det er i fuld gang (juni 2024) og frafaldet har været betydeligt mindre end forventet i betragtning af de betydelige krav om aktiv deltagelse og forberedelse, som kurset forudsætter og betragtning af, at den meget store interesse medførte, at elevgruppen blev en del for stor i forhold til de 12 elever, der oprindeligt var planlagt optaget på forsøgskurset. Af de 19, der startede forløbet, er 15 fortsat aktive ved afslutningen af modul 1 ved indgangen til sommerferien. Det er en for grønlandskundervisningen usædvanlig høj gennemførelsesprocent.

projekt, nemlig et læremiddel med avanceret teknologisk støtte til viderekomne indlærere og ikke mindst de mange grønlandere, der af forskellige årsager lever med et begrænset grønlandsk sprog.

Forberedelserne i form af systematisk forskning i grønlandsk syntax blev påbegyndt i 2022 og er fortsat i 2023 ligesom en alfa-version af programmet er lagt på nettet.

Arbejdet bliver videreført i årene fremover. Dette arbejde vil ganske vist være ufinansieret, men vil blive udført på overskuddet fra tidligere finansår. Det er nemlig fortsat vores vurdering, at der er tale om en vigtig opgave. Dels er den potentielle elevgruppe stor, og dels er den et næsten glemt segment i grønlandskundervisningen stort set uden anvendelige læremidler og anden hjælp.

Arbejdet med alfa-versionen i 2023 har til fulde bevist, at der er tale om en ekstremt kompliceret opgave, fordi udvikling af UV-materiale til avancerede elever altid stiller store krav, og fordi manglen på opslagsværker til brug sent i indlæringsforløbet er udtalt. Særligt påtrængende er behovet for at tilvejebringe en udførlig syntaktisk beskrivelse af det grønlandske sprog. Af historiske årsager er nemlig grønlandsk grammatik kun sporadisk nået videre fra ordniveau (morfologi) til sætningsniveau (syntaks).

Oqaasileriffik har udviklet en syntaktisk parser som en af de grundlæggende ressourcer i det grønlandske sprogteknologiske projekt. Den er udviklet som open source og er et kvantespring i grønlandsk syntaksforskning, men den er ikke umiddelbart anvendelig i fremmedsprogsundervisningen fordi den er lavet i en formalisme, der gør den utilgængelig for personer uden særlig baggrund.

Lektor emerita, Karen Langgård, har undervist i grønlandsk syntaks på modersmålsniveau siden Grønlands universitet blev grundlagt og hun er forfatteren til de lærebøger, der stadig anvendes i faget.

LearnGreenlandic/Langgard Consulting har ansat hende i en halvtidsstilling til at forestå udarbejdelsen af den nye syntaks.

Der er tale om et stort arbejde, der med en halvtidsstilling næppe vil kunne afsluttes før tidligst i 2025.

Som anført i ledelsesberetningen for 2022 gælder det fortsat for arbejdet med det nye modul III, at umuligheden af at finde ressourcepersoner med de fornødne kompetencer betyder, at jeg stort set er alene om at udvikle materialet. Projektet udvikler sig derfor langsommere end forventet, men det udvikler sig trods alt løbende. Der er udarbejdet et gedigent proof-of-concept til modul III, så vi ved at projektet er realiserbart, men ud over behovet for den ovenfor omtalte nye syntaks er der behov for at gøre hver enkelt af de underliggende programmer, som tilsammen udgør modulet (fx den automatiske glossering, parsingen og den transparente eksempelsøgning) mere robuste.

Som ved syntaksudarbejdelsen er der tale om et meget stort arbejde, der med den mulige bemanning ikke kan gennemføres på kort tid. Vi har derfor valgt at hensætte et større beløb af bevillingen til programmørassistance mv. for at sikre, at projektet kan videreudvikles yderligere i 2024 og 2025.

Årets slutresultat

Årets resultat på 118.956 kroner er betydeligt mindre end resultatet for 2022, men ikke meget anderledes end resultaterne fra tidligere år. Det bør dog bemærkes, at medens oversættelsesvirksomheden har givet et rimeligt udbytte, så er lærebogsudviklingen ikke fuldt finansieret.

Jeg har som ejer hævet 141.665 kroner i 2023 som egen løn. Der henstår således fortsat et betydeligt beløb fra tidligere års overskud til forsat udviklingsarbejde i de følgende år og til ønskede justeringer af de nye

programmer efterhånden som praktiske erfaringer og testprogrammer afdækker behovene.

Internationale præsentationer mv.

Det reviderede UV-materiale har allerede påkaldt sig stor opmærksomhed også uden for Grønlands grænser som den stormende modtagelse af forsøgskurset som ovenfor beskrevet tydeligt demonstrerede. Vi har også modtaget en lang række henvendelser fra udlandet om muligheden for engelsksproget kursusvirksomhed. Vi påregner derfor at gennemføre et forsøgskursus på engelsk i 2025 for at teste materialet når det dansksprogede forsøgskursus til den tid vil være gennemført.

Programmerne blev præsenteret på den af landsstyremedlemmet afholdte konference om det grønlandske sprogs fremtid i Nuuk 29.-30. marts 2023 og den 24.-25. august 2023 igen i Helsingfors på konferencen *1st Symposium on Indigenous Minority Language Acquisition (SIMILA)*, hvor en præsentation med titlen *Providing comprehensible input where comprehensible input is unreachable - Teaching polysynthetic greenlandic L2* blev modtaget med stor interesse af en større kreds af internationale lingvister.

Forventninger til 2024

Oversættelserne kommer til at fylde ca. det samme i 2024 som i 2023. Vi har pt. (forår 24) afsluttet en større VVM og er i gang med en anden meget stor VVM, og yderligere en er anmeldt på vej i efterårets løb. Der påregnes en bruttoomsætning omkr. 300.000 i denne del af virksomheden i 24, men med strategiske aftaler med to af de absolut bedste grønlandske oversættere på plads og oversættelseshukommelsen efterhånden udbygget til et niveau, hvor produktionshastigheden mærkbart er øget, forventes den øgede efterspørgsel ikke at skabe problemer.

Arbejdet med at udvikle modul III og den nye syntaks får i 2024 og 2025 maksimal mulig opmærksomhed og med de foretagne hensættelser af midler vil de betragtelige udgifter til syntaktiker og programmør ikke skabe problemer.

Vi arbejder således videre i tillid til, at de opsatte mål bliver indfriet og i tillid til at det udviklingsarbejde, vi har gang i, reelt vil blive det paradigmeskift, som grønlandskundervisningen i så høj grad behøver.

Per Langgård

Stifter og eneindehaver af LearnGreenlandic/Langgard Consulting

LearnGreenlandic/ Langgard Consulting

Kanalvej 110, 5000 Odense
CVR 3914 6770, hjemsted Odense

mail@learngreenlandic.com

Tel. +45 8870 7839
GSM +45 2065 5179